

28. Արտոնագրային գործունեություն

2016թ. հանրապետությունում արդյունաբերական սեփականության օբյեկտների (գյուտերի, օգտակար մոդելների, արդյունաբերական նմուշների, ապրանքային նշանների) իրավական պահպանության հետ կապված գործունեությունն ունեցել է հետևյալ պատկերը.

28.1. Գյուտեր և օգտակար մոդելներ: 2016թ. ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության մտավոր սեփականության գործակալություն է ներկայացվել 94 գյուտի և 32 օգտակար մոդելի հայտ, որոնցից 124-ը՝ ազգային, 2-ը՝ օտարերկրյա հայտատուներից: 1992թ-ից մինչև 2016թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում, ստացված հայտերի ընդհանուր քանակը կազմել է 4 328: 2016թ. ազգային հայտատուների կողմից ներկայացվել է գյուտերի 4 միջազգային հայտ: 1994-2016թթ. ընթացքում մտավոր սեփականության համաշխարհային կազմակերպություն է ուղարկվել գյուտի 89 միջազգային հայտ: Եվրասիական արտոնագրային կոնվենցիայի ընթացակարգով ազգային հայտատուների կողմից 2016թ. ներկայացվել է 3 հայտ: 1997-2016թթ. ընթացքում Եվրասիական արտոնագրային գերատեսչություն առաքվել է գյուտի 42 եվրասիական հայտ: 2016թ. գործավարությունն ավարտվել է 150 հայտով, ընդ որում, 86 հայտով կայացվել են որոշումներ գյուտի հայտը պաշտոնական տեղեկագրում հրապարակելու և արտոնագիր տալու մասին, 27 հայտով՝ օգտակար մոդելի հայտը պաշտոնական տեղեկագրում հրապարակելու և արտոնագիր տալու մասին, 18 հայտով՝ գյուտի (օգտակար մոդելի) հայտը հետ կանչված համարելու մասին, գյուտի 13 և օգտակար մոդելի 6 հայտերով՝ արտոնագրեր տալն ամբողջությամբ մերժելու մասին: 2016թ. տրվել է գյուտի 93 և օգտակար մոդելի 44 արտոնագիր, որոնցից օտարերկրյա հայտատուներին՝ օգտակար մոդելի 2 արտոնագիր: 2016թ. ՀՀ տարածքում 3 078 գյուտի արտոնագրերից գործում է 201-ը, իսկ օգտակար մոդելի 478 արտոնագրից՝ 125-ը: ՀՀ տարածքում գործում է 4 571 եվրասիական արտոնագիր:

Ստացված գյուտերի և օգտակար մոդելների հայտերի քանակն ըստ տեխնիկայի բնագավառի (ըստ Մադրիդյան արձանագրությունների դասակարգչի /ՄԱԴ/), 2016թ.

		Բնագավառը	միավոր Ընդամենը
A	Մարդու կենսական պահանջների բավարարում	Բժշկություն և անասնաբուժություն	11
		Մենդամթերք և ծխախոտ	7
		Դեղեր և դեղամիջոցներ	7
		Գյուղատնտեսություն	5
		Հագուստ և կենցաղային առարկաներ	5
B	Տարբեր տեխնոլոգիական պրոցեսներ, տրանսպորտ	Նյութերի մշակում, շերտավոր նյութեր	7
C	Քիմիա, մետաղագործություն	Անօրգանական քիմիա	6
		Մետաղագործություն և էլեկտրոլիզ	6
		Ներկեր, վառելիք, կենդանական և բուսական յուղեր	5
E	Շինարարություն, լեռնագործություն	Շինարարություն	16
F	Մեխանիկա, լուսավորություն, ջեռուցում, շարժիչներ և պոմպեր, զենք և ռազմամթերք, պայթեցման աշխատանքներ	Շարժիչներ և պոմպեր	5
G	Ֆիզիկա	Չափում և օպտիկա	16
H	Էլեկտրականություն	Էլեկտրական տեխնիկա	10
Այլ բնագավառներ			20
Ընդամենը			126

28.2. Ապրանքային նշաններ և արդյունաբերական նմուշներ: 2016թ. ազգային ընթացակարգով Մտավոր սեփականության գործակալություն է ներկայացվել ապրանքային նշանի գրանցման 1 717 հայտ (1 261-ը՝ ազգային հայտատուներից): Ապրանքային նշանների 1 565 հայտով կատարվել է նախնական փորձաքննություն: Հետ է կանչվել 53 հայտ, 134 հայտով կայացվել է ապրանքային նշանի գրանցումը մերժելու մասին որոշում: Գրանցվել է 1 564 ապրանքային նշան (1 148-ը՝ ազգային հայտատուների անուններով): Նշանների միջազգային գրանցման մասին մադրիդյան համաձայնագրի և դրա արձանագրության շրջանակում ՀՀ նշմամբ ստացվել է ապրանքային նշանների միջազգային գրանցման մասին 2 268 ծանուցում: Միջազգային ծանուցումներով կայացվել է 2 387 որոշում ապրանքային նշաններին իրավական պահպանություն տրամադրելու վերաբերյալ, նախնական մերժման մասին՝ 713, իսկ վերջնական մերժման մասին՝ 514 որոշում: ՀՀ-ից ներկայացվել է միջազգային գրանցման 30 հայտ:

2016թ. ազգային ընթացակարգով Մտավոր սեփականության գործակալություն է ներկայացվել 29 արդյունաբերական նմուշի հայտ (23-ը՝ ազգային հայտատուներից), որոնցից 23-ը ստացել է վկայագիր: Արդյունաբերական նմուշների Հաագայի համաձայնագրի շրջանակում ՀՀ նշմամբ ստացվել է արդյունաբերական նմուշների միջազգային գրանցման մասին 196 ծանուցում:

Գրանցման ներկայացված ապրանքային նշանների հայտերի քանակն ըստ հայտատուների երկրների, 2016թ.

միավոր

	Ընդամենը	այդ թվում՝	
		ըստ ազգային ընթացակարգի	Մադրիդյան համաձայնագրի և դրան կից արձանագրության շրջանակում
Հայաստան	1 261	1 261	-
Արաբական Միացյալ Էմիրություններ	16	9	7
Ավստրիա	40	-	40
Ավստրալիա	4	-	4
Բոսնիա և Հերցեգովինա	10	7	3
Բարբադոս	1	1	-
Բելգիա	53	5	48
Բուլղարիա	9	1	8
Բահրեյն	2	-	2
Բերմուդա	3	-	3
Բելառուս	28	-	28
Բելիզ	1	-	1
Կանադա	9	3	6
Շվեյցարիա	184	23	161
Չինաստան	181	14	167
Կոլումբիա	1	-	1
Կուբա	2	2	-
Կիպրոս	40	-	40
Չեխիա	38	-	38
Գերմանիա	235	6	229
Դանիա	26	4	22
Էստոնիա	3	-	3
Եգիպտոս	2	-	2
Իսպանիա	33	-	33
Ֆինլանդիա	22	3	19

	Ընդամենը	այդ թվում՝	
		ըստ ազգային ընթացակարգի	Մադրիդյան համաձայնագրի և դրան կից արձանագրության շրջանակում
Ֆրանսիա	116	8	108
Միացյալ Թագավորություն	64	13	51
Վրաստան	7	-	7
Հունաստան	13	-	13
Հոնգ Կոնգ	3	3	-
Հունգարիա	26	2	24
Իռլանդիա	15	5	10
Իսրայել	2	-	2
Հնդկաստան	23	17	6
Իրան	10	1	9
Իսլանդիա	1	-	1
Իտալիա	133	7	126
Նորմանդյան կղզիներ	1	1	-
Ճապոնիա	88	32	56
Կորեայի Հանրապետություն	94	58	36
Կայմանյան կղզիներ	8	8	-
Ղազախստան	31	7	24
Լիբանան	2	1	1
Լիխտենշտայն	6	-	6
Լատվիա	17	-	17
Լիտվա	13	1	12
Լյուքսեմբուրգ	43	4	39
Մարոկկո	1	-	1
Մոնակո	2	-	2
Մոլդովա	6	-	6
Մակեդոնիա	6	6	-
Մալթա	2	2	-
Մեքսիկա	1	1	-
Մալազիա	1	1	-
Նիդերլանդներ	62	9	53
Նորվեգիա	3	-	3
Նոր Զելանդիա	4	-	4
Օման	6	6	-
Լեհաստան	23	1	22
Պուերտո Ռիկո	1	-	1
Պորտուգալիա	1	-	1
Ռումինիա	5	-	5
Ռուսաստանի Դաշնություն	323	51	272
Սեյշելյան կղզիներ	1	-	1
Շվեդիա	10	1	9
Սինգապուր	17	4	13
Սլովենիա	16	-	16
Սլովակիա	8	-	8
Թաիլանդ	2	2	-
Թուրքիա	126	2	124
Թայվան	1	1	-
Ուկրաինա	62	4	58
ԱՄՆ	321	102	219
Ուզբեկստան	2	-	2
Վիրջինյան կղզիներ	50	17	33
Վիետնամ	2	-	2
Ընդամենը	3 985	1 717	2 268

28.3. Հրապարակումներ: 2016թ. հրատարակվել է «Արդյունաբերական սեփականություն» պաշտոնական տեղեկագրի 23 համար՝ հայերեն և ռուսերեն, որոնց մեջ պաշտոնական տեղեկություններ են հրապարակվել 93 գյուտի և 44 օգտակար մոդելի արտոնագրերի, 23 արդյունաբերական նմուշի վկայագրերի, 1 564 գրանցված ապրանքային նշանների մասին: 2016թ. հրապարակվել է «Ապրանքային նշանների հայտեր» տեղեկագրի 24 համար:

28.4. Գրանցված օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների փոխանցում, լիցենզիաների տրամադրում և իրավունքների պահպանության ժամկետների երկարաձգում: 2016թ. ընթացքում քննարկվել և գրանցվել է 2 506 դիմում:

Քննարկված և գրանցված դիմումների քանակը, 2016թ.

	<i>միավոր</i>
	Ընդամենը
Ապրանքային նշանների նկատմամբ իրավունքների փոխանցում	175
Ապրանքային նշանների լիցենզիաներ	33
Ապրանքային նշանների ենթալիցենզիաներ	6
Ապրանքային նշանների լիցենզիայի փոփոխություն	5
Ապրանքային նշանների ֆրանչայզինգի պայմանագիր	4
Արտոնագրի զիջում	4
Ապրանքային նշանների լիցենզիաների չեղյալ հայտարարում	1
Արտոնագրի բացառիկ լիցենզիա	1
Արտոնագրի լիցենզիայի փոփոխություն	1
Արտոնագրի լիցենզիաների չեղյալ հայտարարում	1
Արդյունաբերական նմուշի լիցենզիա	1
Արդյունաբերական նմուշի լիցենզիայի փոփոխություն	1
Ապրանքային նշանների գործողության ժամկետների երկարաձգում	1 462
Գյուտերի, օգտակար մոդելների արտոնագրերով վերապահված և արդյունաբերական նմուշի գրանցումից բխող իրավունքների պահպանության ժամկետների երկարաձգում	276
Ապրանքային նշանների պետական գրանցամատյանում կատարված փոփոխություններ	535
Ընդամենը	2 506

Գրանցված իրավունքների փոխանցման և լիցենզիաների տրամադրման պայմանագրերի քանակը, 2016թ.

	<i>միավոր</i>
	Ընդամենը
Իրավունքի փոխանցման պայմանագրեր	179
Լիցենզիայի, ենթալիցենզիայի տրամադրման պայմանագրեր և պայմանագրերում կատարված փոփոխություններ	50
Ֆրանչայզինգի պայմանագրեր	4
Ընդամենը	233

2016թ. պատրաստվել և իրավատերերին է հանձնվել 1 564 ապրանքային նշանների վկայագրեր, 93 գյուտի արտոնագրեր, 44 օգտակար մոդելների արտոնագրեր և 23 արդյունաբերական նմուշների վկայագրեր:

28.5. Ֆինանսական ցուցանիշներ: 2016թ., որպես պետական տուրք, ՀՀ պետական բյուջե է մուտքագրվել 508.3 մլն. դրամ: 2015թ. համեմատ գանձված գումարների չափը ավելացել է 22.4 մլն. դրամով:

ՀՀ պետական բյուջե մուտքագրված գումարը, 2016թ.

	<i>մլն. դրամ</i>
	Ընդամենը
Ապրանքային նշանների և արդյունաբերական նմուշների իրավական պահպանություն	325.0
Գյուտերի և օգտակար մոդելների իրավական պահպանություն	3.6
Պետական գրանցամատյանների վարում	147.6
Զիջման մասին և լիցենզային պայմանագրերի գրանցում	31.8
Բողոքների քննարկման գծով	0.3
Ընդամենը	508.3

Ներկայացված գյուտերի և օգտակար մոդելների հայտերի քանակն ըստ երկրների, 2012-2016թթ.

		<i>միավոր</i>				
		2012	2013	2014	2015	2016
Հայաստան	գյուտեր	137	126	121	113	92
	օգտակար մոդելներ	38	39	54	54	32
	ընդամենը	175	165	175	167	124
Այլ երկրներ	գյուտեր	4	6	2	2	2
	օգտակար մոդելներ	3	1	4	1	-
	ընդամենը	7	7	6	3	2
Ընդամենը	գյուտեր	141	132	123	115	94
	օգտակար մոդելներ	41	40	58	55	32
	ընդամենը	182	172	181	170	126

Գյուտերի, օգտակար մոդելների, արդյունաբերական նմուշների և ապրանքային նշանների ցուցանիշները, 2012-2016թթ.

		<i>միավոր</i>				
		2012	2013	2014	2015	2016
Գյուտեր	ներկայացվել են հայտեր	141	132	123	115	94
	տրվել են արտոնագրեր	117	99	108	81	93
Օգտակար մոդելներ	ներկայացվել են հայտեր	41	40	58	55	32
	տրվել են արտոնագրեր	37	31	40	50	44
Արդյունաբերական նմուշներ	ներկայացվել են հայտեր	57	33	33	38	29
	տրվել են վկայագրեր	24	30	27	32	23
Ապրանքային նշաններ	ներկայացվել են հայտեր	4 867	4 820	4 847	5 044	3 985
	գրանցվել են	1 388	1 567	1 584	1 488	1 564

Քրանցման ներկայացված ապրանքային նշանների հայտերի քանակն ըստ հայտատուների երկրների, 2012-2016թթ.

		<i>միավոր</i>				
		2012	2013	2014	2015	2016
Հայաստան		1 122	1 167	1 341	1 340	1 261
Արաբական Միացյալ Էմիրություններ		8	17	27	11	16
Արգենտինա		-	5	3	-	-
Ավստրիա		42	12	32	47	40
Ավստրալիա		16	-	9	8	4
Բարբադոս		-	-	1	3	1
Բելգիա		-	8	51	59	53
Բուլղարիա		44	46	41	34	9
Բերմուդա		-	-	-	5	3
Բահրեյն		1	-	-	-	2
Բրազիլիա		5	5	4	7	-
Բահամյան կղզիներ		-	4	-	-	-
Բենիլյուքս		143	140	1	-	-
Բոսնիա և Հերցեգովինա		-	-	-	-	10
Բելառուս		47	45	23	33	28
Բելիզ		-	-	2	12	1
Կանադա		4	10	3	6	9
Շվեյցարիա		245	236	240	309	184
Չիլի		1	1	-	-	-
Չինաստան		164	172	191	201	181
Կոլումբիա		-	-	-	2	1

	2012	2013	2014	2015	2016
Կուրա	-	1	13	2	2
Կիպրոս	14	14	64	67	40
Չեխիա	69	67	36	19	38
Գերմանիա	250	253	233	339	235
Դանիա	17	11	19	26	26
Դոմինիկյան Հանրապետություն	-	-	1	-	-
Էստոնիա	2	5	3	4	3
Եգիպտոս	4	2	1	5	2
Եվրամիություն	182	185	12	-	-
Բալանիա	64	57	64	54	33
Ֆինլանդիա	16	14	10	15	22
Ֆրանսիա	140	160	150	154	116
Միացյալ Թագավորություն	119	119	99	133	64
Վրաստան	13	12	6	20	7
Ջիբրալթար	-	1	1	-	-
Հունաստան	4	1	7	6	13
Հոնգ Կոնգ	2	4	1	5	3
Խորվաթիա	2	3	1	-	-
Հունգարիա	167	167	129	210	26
Իռլանդիա	6	9	17	23	15
Իսրայել	5	6	5	5	2
Հնդկաստան	5	21	39	28	23
Իրան	10	7	36	21	10
Իսլանդիա	-	-	9	4	1
Իտալիա	211	213	184	131	133
Նորմանդյան կղզիներ	-	-	-	-	1
Հորդանան	2	4	-	-	-
Ճապոնիա	107	65	81	77	88
Ղրղզստան	-	-	1	-	-
Կորեայի Հանրապետություն	37	30	48	47	94
Քուվեյթ	1	-	-	-	-
Կայմանյան կղզիներ	4	1	1	22	8
Ղազախստան	12	15	4	17	31
Լիբանան	1	4	5	-	2
Լիխտենշտայն	14	1	40	17	6
Լատվիա	14	12	12	37	17
Լիտվա	18	20	4	3	13
Լյուքսեմբուրգ	7	2	42	52	43
Մարոկկո	2	3	2	5	1
Մոնակո	7	10	6	3	2
Մոլդովա	14	9	8	11	6
Մակեդոնիա	9	5	-	3	6
Մալթա	14	-	10	1	2
Մեքսիկա	1	3	2	3	1
Նիդերլանդներ	18	12	41	67	62
Սալյադիա	-	2	-	-	1
Նորվեգիա	2	3	10	2	3
Նոր Զելանդիա	1	-	4	5	4
Օման	-	-	-	-	6
Պանամա	12	-	2	3	-
Ֆիլիպիններ	-	-	1	-	-
Լեհաստան	76	68	40	41	23
Պուերտո Ռիկո	-	-	-	-	1
Պորտուգալիա	11	9	9	7	1
Քաթար	-	1	1	-	-

	2012	2013	2014	2015	2016
Ռումինիա	-	-	3	4	5
Ռուսաստանի Դաշնություն	599	622	471	477	323
Սեյշելյան կղզիներ	1	-	-	5	1
Սաուդյան Արաբիա	-	2	1	3	-
Շվեդիա	11	20	13	23	10
Սինգապուր	12	8	11	7	17
Թաիլանդ	-	1	-	-	2
Սլովակիա	3	5	-	6	8
Վիետնամ	5	5	-	-	2
Սլովենիա	39	44	26	22	16
Սան Մարինո	-	-	2	2	-
Թուրքիա	116	116	212	132	126
Թայվան	1	5	6	3	1
Ուկրաինա	113	105	131	104	62
ԱՄՆ	429	402	456	454	321
Հարավային Աֆրիկա	-	2	-	-	-
Ուրուգվայ	-	-	2	-	-
Ուզբեկստան	-	-	2	5	2
Վիրջինյան կղզիներ	9	4	28	17	50
Այլ երկրներ	1	-	-	9	-
Ընդամենը	4 867	4 820	4 847	5 044	3 985

Գրանցված իրավունքների փոխանցման և լիցենզիաների տրամադրման պայմանագրերի քանակը, 2012-2016թթ.

միավոր

	2012	2013	2014	2015	2016
Իրավունքի փոխանցման պայմանագրեր	101	79	81	121	179
Լիցենզիայի, ենթալիցենզիայի տրամադրման պայմանագրեր և պայմանագրերում կատարված փոփոխություններ	25	31	34	17	50
Ֆրանչայզինգի պայմանագրեր	5	2	1	-	4
Գրավադրման պայմանագրեր	1	4	62	-	-
Գրանցված պայմանագրերի ընդհանուր քանակը	132	116	178	138	233

ՀՀ պետական բյուջե մուտքագրված գումարը, 2012-2016թթ.

մլն. դրամ

	2012	2013	2014	2015	2016
Ապրանքային նշանների և արդյունաբերական նմուշների իրավական պահպանություն	206.0	257.6	325.6	291.3	325.0
Ֆիրմային անվանումների իրավական պահպանություն	0.6	-	-	-	-
Գյուտերի և օգտակար մոդելների իրավական պահպանություն	4.8	3.2	3.6	3.0	3.6
Պետական գրանցամատյանների վարում	36.5	51.4	81.6	176.5	147.6
Զիջման մասին և լիցենզային պայմանագրերի գրանցում	21.0	9.6	15.9	14.7	31.8
Բողոքների քննարկման գծով	1.1	0.4	0.8	0.4	0.3
Ընդամենը	270.0	322.2	427.5	485.9	508.3